1848. N°. 1[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG, 30 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 29 Augustus.

De *Nederlandsche Stoompost* behelst een nader berigt omtrent de beschadiging, gedurende het zware onweder in den nacht van 23 op 24 dezer aan den electro-magnetischen telegraaf langs den Hollandschen ijzeren spoorweg te weeg gebragt. Te 's Gravenhage gaf de bliksemstraal, die in den vroegen morgen op den draad viel, daaraan het aanzien of er een lucifer langs werd afgestreken. De bliksem vervolgde den draad tot in den toestel, smolt de uiteinden des om den magneet gewikkelden dunnen koperdraad, en moet tusschen de beide uiteinden der dikke draden zijn overgesprongen, en wel door den magneet heen. Een der glazen van den toestel is gesprongen, de anderen zijn allen als in het vuur gekleurd of met walm bezet, het hout is geschroeid. Te Leyden wil men den draad gehoord hebben, als of eene snaar sprong; tusschen Leyden en 's Gravenhage is de draad gebroken; tusschen Leyden en Haarlem zijn twee palen totaal verbrijzeld, twee anderen in de geheele lengte gespleten, maar de draad onbeschadigd gebleven. Ook de lijn tusschen 's Gravenhage en Rotterdam is geheel ontstemd. De vermoedelijke oorzaak ligt in het niet strak aanhalen der zoogenaamde donderketting te 's Gravenhage, die des avonds, buiten den toestel om, den draad van het terrein regtstreeks met den geleider naar de aarde verbindt. — De dienst van de telegraaf zal slechts weinige dagen geschorst blijven.

— Uit het maandelijksch berigt omtrent de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid van 15 Julij ll., blijkt dat toen de bevolking bedroeg 11,478 zielen, waarvan 2,476 in de Ommerschans.

De winter-rogge, waarmede 814 bunders bezaaid zijn, belooft eene voldoende opbrengst.

Er worden voorts 76 bunders zomer-gerst en 115 bunders haver in de koloniën gevonden, die over het geheel zeer gewenscht staan.

Te Veenhuizen zijn er 124 bunders met boekweit bezaaid, waarvan 77 op gebrand veen, die mede veelbelovend staan.

Met aardappelen zijn er 450 bunders bepoot, die naar wensch staan, en zonder onvoorziene rampen een ruimen oogst kunnen voortbrengen, gelijk in de jaren 1843 en 1844, vóór het ontstaan der aardappel-ziekte, die thans, in eene enkele soort vroeg rijpe, muisjes genoemd, weder eenigzins wordt aangetroffen, doch weinig te achten is, daar deze, gelijk alle andere vroege soorten, genoegzaam reeds rijp zijn, zoodat men de helft dezer maand, overal in de koloniën, wederom overvloed van aardappelen hebben zal, terwijl er in de late, welke overal schoon in bloei staan, nog nergens eenig kwaad wordt waargenomen.

In de gewone koloniën heeft men dagelijks oude aardappelen kunnen eten, tot aan de nieuwe, maar aan de gestichten op het laatst enkele malen 's weeks, niettegenstaande er nog meer dan 7,000 mud uit de gewone koloniën is overgedaan. Groote blijdschap geeft het aan de bevolking zich wederom aardappelen voorgezet te zien met wortelen. Ook de overige groenten, met name de kool, beloven veel. De tuinen aan de gestichten en die der gewone kolonisten zijn te zamen 41 bunders groot.

Alleen met het gras en de klaver is het dit jaar, door nachtvorst als groote droogte in Mei en Junij, niet zoo gunstig gesteld; bij de gestichten zal ongeveer 1000 voer hooi worden gewonnen, en grootendeels ook in het wintervoeder van den veestapel kunnen worden voorzien, waartoe voor de gewone koloniën echter genoegzaam al het benoodigde hooi zal moeten worden aangekocht; 791 bunders gras- en klaverland liggen er dit jaar, voor 966 runderen en 117 paarden, zijnde er ook voor de 2,200 schapen des winters eenig hooi noodig. Het vee blijft gezond. Over de varken-fokkerij en mesterij te Ommerschans, alwaar thans 74 stuks, gevonden wordt, valt niet te klagen.

In de behoefte van meer meststoffen voor het volgende jaar tracht men te gemoet te komen door het opschoonen en uitdiepen van grachten en kanalen, zoo als de gracht rondom het gesticht aan de Ommerschans, dat eenige duizende voeten bruikbare specie oplevert.

Ook aan de voortzetting der ontginning wordt in de gewone koloniën buitengewoon veel en aan de gestichten eenigermate gearbeid.

Het turfgraven is met het begin dezer maand ten einde gebragt, tot ongeveer 200 dagwerk in de gewone koloniën, 160 dagwerk te Ommerschans en 950 dagwerk te Veenhuizen, hier alleen met een weinig hulp van vreemde arbeiders, welke turf geheel door kolonisten verder wordt droog gemaakt.

De fabriek-arbeid heeft gedeeltelijk eenige weken moeten stilstaan, door gebrek aan grondstoffen, welke het algemeen discrediet moeijelijk maakte op de gewone wijze te bekomen. Thans echter zijn katoen-spinnerij te Veenhuizen, katoen-weverij in de gewone koloniën en koffijzak-weverij in de bedelaars-gestichten wederom in volle werking.

De vervaardiging van eigen kleeding- en liggings-stoffen en van alle huisraad en gereedschappen is daarentegen in de laatste dagen sterk voortgezet, zoodat, al groeit de bevolking tegen den volgenden winter wederom aan, er geen gebrek aan een of ander te vreezen is.

Voorts is men er steeds op uit om ook in alle kleinere behoeften, zooveel doenlijk, zelve te voorzien, er slechts de ontbrekende ruwe grondstoffen toe aankoopende.

De laatst ondernomen werken van spijker-maken, knoopen-maken en het holdraaijen van bakjes en nappen, gaan vrij goed. De aanbouw van drie boeren behuizingen te Ommerschans, op den laatst ontgonnen grond, loopt dezer dagen af. Twee daarvan zijn er reeds bewoond en de derde wordt met Augustus bewoonbaar. Dit is mede enkel door Kolonisten geschied. Eigenlijk heeft men tot het zetten van gebouwen bij de gestichten, evenmin als voor de herstelling, vreemd werkvolk meer noodig.

De goede orde en rust laat steeds niets te wenschen overig.

Vele zonen van gewone kolonisten, in het voorjaar met ontslag vertrokken, gaan turfgraven en grasmaaijen, en verminderen alzoo het nog aanzienlijk getal vreemde werklieden, hetwelk jaarlijks tijdelijk hier te lande komt arbeiden.

Het verslag behelst voorts eene aansporing aan landhuishoudkundigen, om de koloniën te bezoeken.

— De *Nieuwe Rott. Cour.* deelde dezer dagen een uitvoerig verslag van de ontdekking van belangrijke ijzererts-gronden in de Z. O. streken van het eiland Borneo, dat aan Nederland behoort. Deze gronden liggen ten Z. O. van de rivier Tabenio, 2 uren van Plarie, door Maleijers en Chinezen bewoond, die zich bezig houden met het inzamelen van stofgoud. Men vindt aldaar groote blokken ijzererts in menigte, ook steenkolen en hout, voor de bewerking van de erts benoodigd. Dit ijzer is boven het beste Zweedsche ijzer te kiezen, gelijk uit het onderzoek blijkt, door Prof. Mulder, met de erts van Tambaga bewerkstelligd, en waarvan reeds 7000 Ned. ℔ in het koloniaal magazijn te Amsterdam voorhanden is.

's GRAVENHAGE, 28 Augustus.

Z. M. heeft benoemd tot Secretaris-Generaal bij het departement van Binnenlandsche Zaken, in plaats van Mr. J. de Wal, den Referendaris bij dat departement Mr. J. Schröder.

— Z. M. de Koning is heden middag ten 2¼ ure in deze residentie teruggekeerd, en zal, naar men verneemt, zich binnen eenige dagen naar Tilburg begeven.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal, die Vrijdag jl. hare eerste zitting gehouden heeft, waaraan 24 leden deel namen, zal heden in hare afdeelingen bijeenkomen, om te overwegen de ontwerpen van wet, strekkende tot herziening der Grondwet, haar door de Tweede Kamer toegezonden. De Eerste Kamer schijnt die ontwerpen met de vereischte zorg, die het gewigt der zaak vordert, te zullen onderzoeken. Tot dat einde heeft zij voor hare leden alleen laten drukken en ronddeelen de twaalf wets-ontwerpen, zoo als zij, na de menigvuldige daarin gebragte wijzigingen, luiden. Maar bij die gelegenheid is er een verzuim ontdekt, dat wel spoedig is te herstellen, doch dat tot eenig verwijl zou kunnen aanleiding geven. Ingevolge art. 228 der Grondwet, wordt de wet, houdende verklaring der noodzakelijkheid tot verandering der Grondwet, aan de Staten der Provinciën gezonden, welke, *binnen den tijd daartoe telkens bij de wet bepaald*, aan de gewone leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal een gelijk getal buitengewone toevoegen, die op dezelfde wijze als de gewone benoemd worden. Ingevolge die bepaling, is er aan elk der ontwerpen een laatste artikel gevoegd, houdende zoodanige toezending der Staten enz., doch waarin *de bovengemelde tijd*, ter nadere invulling, was opengelaten. Die inlassching is verzuimd en nu doet zich, naar men verneemt, bij de Eerste Kamer de vraag voor, in hoe verre de twaalf ontwerpen kunnen worden aangenomen, waarbij aan een stellig grond-

wettig voorschrift niet wordt voldaan? Er blijft, naar de meening van velen, niets anders over, dan dat de Regering onmiddellijk een voorstel aan de Tweede Kamer doe, waarbij zij alsnog gemagtigd worde, om eene bepaalde dagteekening in de ontwerpen op te nemen. Zonder dit is er eene afstemming van de ontwerpen bij de Eerste Kamer te verwachten, daar men van haar niet mag vergen, dat zij *een bepaald grondwettig voorschrift* uit het oog verlieze.

De *Nieuwe Rotterd. Cour.* zegt:

»Eene enkele vraag valt nog nopens dit punt te doen. Kan eene, alleen door de Tweede Kamer aangenomene voordragt, gezegd worden, in den geest der Grondwet eene *wet* te zijn. Zoo neen, dan kan ook de invulling der dagteekening eerst plaats hebben *na* de aanneming der Eerste Kamer."

Wij zouden er nog een tweede kunnen bijvoegen: Wanneer die tijdsbepaling nu reeds ware ingevuld, dan ware de Eerste Kamer daardoor een termijn gesteld binnen welken zij haren arbeid zou moeten volbragt hebben; zou dat niet onbeleefd geweest zijn, zou de Eerste Kamer niet hebben kunnen zeggen, wij kunnen ons bij dergelijken gewigtigen arbeid niet aan zulk een bepaalden termijn laten binden!

— Men verzekert thans, dat de tegenwoordige gewone Zitting der Staten-Generaal niet zal worden gesloten, en dat er ook geene buitengewone vergadering zal worden gehouden voor het nader onderzoek en het behandelen van de ontwerpen tot Grondwetsherziening. De Regering heeft in de bepalingen der Grondwet geene verpligting gevonden, om tot dat einde eene *buitengewone* vergadering der Staten-Generaal te houden. Derhalve is het voornemen, om, zoodra de 58 buitengewone Leden van de Tweede Kamer zullen zijn benoemd, de gewone zitting der Staten-Generaal voort te zetten, en wel de Tweede Kamer in dubbelen getale, alsdan *uitsluitend* de ontwerpen tot Grondwetsherziening in overweging te laten nemen.

— Z. K. H. Prins Frederik neemt steeds in beterschap toe. Gisteren is een familie-diner op het Huis de Paauw gehouden, ter eere van den Prins George van Pruissen.

29 Augustus.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, in hare Zitting van den 26sten dezer, blijkens hare Notulen, het volgende besluit genomen:

»De Kamer, kennis genomen hebbende van een door de *Staats-Courant* openbaar gemaakt rapport, door den tijdelijken Minister van Justitie, onder dagteekening van den 31sten Julij, aan den Koning gerigt, heeft daaruit met de uiterste bevreemding ontwaard, dat de uitslag harer overwegingen omtrent de wets-ontwerpen tot afschaffing van eenige lijfstraffen, en tot het niet vervullen van vacatures in de Provinciale Hoven, aan genoemden Minister aanleiding heeft gegeven, om den Koning en de Natie in een verkeerden waan te brengen ten aanzien van de denkwijze en het gedrag van de Kamer, door het te doen voorkomen even als of zij de eerste stappen tot bezuiniging zoude hebben belemmerd, en zich zoude hebben gesloten aan hen, die hun stelsel van behoud thans in een stelsel van tegenstand tegen alles wat naar hervorming gelijkt, hebben doen overgaan. Die ongegronde aantijging moest als van zelve strekken tot opwekking van de minachting der natie jegens een gedeelte van de Vertegenwoordiging, en om dat gedeelte aan een zedelijken dwang te onderwerpen, onbestaanbaar met zijne instelling en waar zich de Kamer verre boven verheven acht.

»De beraadslagingen over evengenoemde wets-ontwerpen hadden den Minister behooren te overtuigen, dat alleen bedenkingen, uit de bepalingen van de voorstellen ontleend, deze Kamer tot verwerping hebben doen besluiten, en dat de Kamer te zeer doordrongen is van pligtbesef, om niet volgaarne mede te werken tot verbetering van het Staatsbestuur en van de bestaande Grondwet; doch dat zij zich ook door niets laat overhalen om goed te keuren hetgeen haar voorkomt met de regten van de Kroon of met het welbegrepen belang der Natie in strijd te zijn.«

»Hoewel de Kamer uit den aard harer instelling en bij de wijze harer werkzaamheden niet gewoon is, hare beweeggronden in het algemeen door den druk te doen kennen, zoo heeft zij niettemin besloten om het bovenstaande te doen drukken en ronddeelen aan allen die in deze Kamer zitting hebben, gelijk mede aan de Leden der Tweede Kamer.

»Tevens is besloten, om later eveneens te doen drukken en ronddeelen de processen-verbaal van de beraadslagingen der Afdeelingen over de wets-ontwerpen tot herziening der Grondwet.

— Gisteren avond hebben HH. Exc. de Ministers eene vergadering gehouden, van 7 tot half 12 ure. Heden avond ten 8 ure zullen zij weder eene bijeenkomst houden.

— Er zijn geruchten in omloop, volgens welke er binnen kort ten aanzien van het beheer onzer kolonien, belangrijke benoemingen zouden worden gedaan. Zoo spreekt men van de aanstaande benoeming van den Heer Rochussen, thans Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië, of van den Heer G. L. Baud Jr., voormalig Directeur over de cultures in Ned. O. I., tot Minister van Kolonien; — van de benoeming van de Schout-bij-Nacht van den Bosch, tot Minister van Marine; — van de benoeming van den Heer Rijk tot Gouverneur-Generaal van Ned. Indië, — en van de terugkeering van den Heer Gouv.-Gen. Rochussen naar het Moederland. Al deze geruchten verdienen echter allezins nadere bevestiging en zijn tot nu toe bloot als geruchten te beschouwen. Het eenige, wat daaruit kan worden opgemaakt, is, dat er, ten aanzien van onze kolonien, wel eenig belangrijk besluit ophanden schijnt.

— In de residentie is aangekomen en aan het hôtel het Groot Keizershof afgestapt, Z. Exc. de Graaf Schimmelpenninck, Nederlandsch Minister bij het Britsche Hof, ter bijwoning der zittingen als lid der Eerste Kamer.

— Z. Exc. de Baron Dirckinck d'Holmfelt, Deensch-Zaakgelastigde bij het Ned. Hof, is bij Z. M. den Koning ten gehoore ontvangen, tot het overhandigen zijner geloofsbrieven, Z. Exc. zal heden ook bij Z. K. H. den Prins van Oranje worden ontvangen.

— Men verneemt dat de processale stukken in zake van het gebeurde den 3 Junij ll. in het Huiszittenhuis te Leyden, door den Procureur-Generaal bij het Prov. Hof in Zuid-Holland, bereids ter examinatie aan de raadkamer van dat Hof zijn toegezonden.

AMERSFOORT, 26 Augustus.

Den 25sten zijn 11 jongelieden geëxamineerd en 10 toegelaten.

TIEL, 25 Augustus.

Bij gelegenheid van het uitbreken van eenen muur in het huis van den timmerman Schroot, te Deil, ontdekte men eene blikken doos in den muur gemetseld. Bij de opening van dezelve, vond men daarin 315 stukken goud van verschillende waarde en verschillende tijden. Er waren onder gouden ducatons en dubbele gouden rijders: munten met het jaartal 1602 en andere. De waarde van dezen schat wordt op meer dan ƒ2,000 berekend. Men gist, dat de inmetseling van dit goud zal plaats gehad hebben omstreeks het jaar 1672, hebbende er toen, tijdens de veroveringen der Franschen, een gevecht plaats gehad in de omstreken van het dorp Rumpt.

GRONINGEN, 24 Augustus.

In de vorige week werd Edo Ottens, winkelbediende in eenen tuin, buiten de Heerepoort, hevig door een' hond aangevallen; het dier sprong herhaaldelijk tegen zijne borst op en met moeite weerde hij hem af. Des avonds klaagde hij over pijn in de keel en nek, had geen eetlust meer, en de anders zoo krachtige jongeling was niet in staat, iets zwaars op te heffen. Men riep geneeskundige hulp in, en toen bleek het, dat de schrik, dien hij bij den aanval van den hond gevoeld had, hem in het ruggemerg was gezet. 4 Dagen later is hij aan de gevolgen daarvan, in den ouderdom van 25 jaren, overleden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 26 Augustus.

In het Lagerhuis heeft de Kanselier van den Exchequer een verslag uitgebragt, waaruit blijkt dat er in dit jaar een te kort is van ruim 2 millioen £, waarin hij door het uitgeven van papier zal voorzien.

— Een vreeselijk onheil heeft de algemeene deelneming opgewekt. Donderdag is het te Boston te huis behoorend en derwaarts uitgezeild paketschip Ocean Monarch, kort na het verlaten van Liverpool, in brand geraakt en vernield. Het had ongeveer 350 passagiers en eene equipage van 30 man aan boord. Grootendeels door het nederstorten der masten, deels ook door de vlammen, en deels in de golven, in welke zij zich wanhopig wierpen, zijn ruim 170 menschen jammerlijk omgekomen. Het was een ijselijk schouwspel. Het jagt Queen of the Ocean, en de Braziliaansche stoomboot Alfonso, die in de nabijheid waren, zijn terstond ter hulp toegesneld, en hebben vele der ongelukkige schipbreukelingen gered. Op de Alfonso, die een plaiziertogt gemaakt had, bevonden zich de Prins en Princes van Joinville, de Hertog en de Hertogin van Aumale, en de Braziliaansche Minister, Ridder Lisboa, die wedijverden om den geredden bijstand, kleederen en geld te verschaffen.

BELGIE.

BRUSSEL, 27 Augustus.

De Regering heeft den vrijen invoer van levensmiddelen wederom verlengd tot 31 December aanstaande.

— De Regering zou ernstig bedacht zijn op de invoering van eene belasting op de inkomsten.

— De opbrengst der spoorwegen is in de laatste 3 maanden merkelijk verminderd.

— Louis Blanc is een schuilplaats komen zoeken te Gend, aldaar door eenige personen herkend, hebben deze zijne aankomst aan den Commissaris van Policie berigt. Die Commissaris hem niet kennende, heeft ambtshalve naar zijne papieren gevraagd. Maar hij, in zijne overhaasting om Parijs te verlaten, had zich van geenerlei papieren voorzien, zoodat de Commissaris, in de onmogelijkheid om zich te overtuigen dat die persoon de bewuste Louis Blanc was, hem voorloopig in verzekerde bewaring heeft genomen.

Zoodra onze Regering het vernomen heeft, heeft zij terstond de in vrijheidstelling gelast, daar hij alleen in België een schuilplaats kwam zoeken en overigens beweert dat hij slechts doortrekt om naar Engeland te gaan.

— Volgens *le Commerce Belge* is de Bisschop Laurent den 21sten dezer in Luxemburg teruggekeerd en heeft zijne betrekking weder aanvaard.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Augustus.

In de zitting der Nationale Vergadering van eergisteren zijn de beraadslagingen begonnen over het verslag van de commissie van onderzoek, en wel des morgens, om 11 ure, en hebben voortgeduurd, met eenige tusschenpozing, tot den anderen dag 's morgens ten 6 ure. Na eenige woordenwisselingen tusschen onderscheiden leden, die meer of min in de jongste aanslagen tegen de Republiek begrepen waren, nam Ledru-Rollin het woord. Men jaagt, zeide hij onder anderen, het land met de roode republiek schrik aan, maar deze is slechts een spooksel. De overgroote meerderheid wil de ware republiek, dat is, den eigendom voor het grootste gedeelte, zoo niet van alle ingezete-

nen, wij willen (zeide spreker) de verbrokkeling, omdat wij bij ondervinding weten dat de groote Staten door te veel opeenhooping van eigendom vergaan. (opschudding.) Past wel op, aldus eindigde hij, mijne Heeren. Het geldt hier geene personen, maar de vrijheid, de menschelijkheid. Alle volkeren, voor hunne emancipatie opgestaan, vestigen het oog op u. De terugstoot uwer omwenteling zal zich doen gevoelen aan het uiteinde van Europa, van de wereld, welke een nieuw tijdperk voor het menschdom van u wacht.

Na hem sprak Louis Blanc. Hij trachtte zich te regtvaardigen. Wie heeft men, vroeg hij, gedurende 30 jaren naar den kerker gesleept? republikeinen. Wie gelasterd? republikeinen. Wie beschimpt? steeds de republikeinen. Welnu, op eens, den 24 Februarij, zijn die republikeinen aan het bewind gekomen. Wat hebben die mannen gedaan, die men de verdedigers der guillotine noemde? Hebben zij een enkel droppel bloeds gestort? eene enkele arrestatie gedaan? Neen, zij hebben de doodstraf voor staatkundige misdadigers afgeschaft. Daarna beweerde hij, dat men het socialismus verkeerd voorgedragen en gelasterd heeft. Het socialismus was, naar zijne meening, niets dan: gelijkheid, vrijheid en broederschap. De vrijheid bestaat niet daar, waar de zwakke tegen den sterke strijdt. De broederschap bestaat niet daar, waar het jonge meisje van 16 jaren zich aan ontucht moet overgeven om te leven, alwaar het jonge kind genoodzaakt is, zijn' vader naar het hospitaal te brengen. De gelijkheid bestaat niet, alwaar de concurrentie het groot aantal berooft ten voordeele van eenigen. De socialisten hebben niemand willen berooven. De agrarische wet is een ijdel woord: zij zou kunnen bestaan in het burgerlijk wetboek, dat de eigendommen eindeloos verdeelt.

Na hem heeft Caussidière gesproken; zijne rede duurde zeer lang en werd herhaaldelijk door invallen van anderen gestoord. Hij eindigde met deze woorden: Ik tart andermaal een ieder te bewijzen, dat ik de bewerker of aanstoker der beide bewegingen ben geweest. Ik zoude mijn leven geven, indien zij niet hadden plaats gegrepen. Ik heb nu slechts te zeggen: *Leve de Republiek!*

De President houdt nu voorlezing van het requisitoir des Procureurs-generaal bij het Hof van appel te Parijs, waarbij magtiging tot vervolging wordt gevraagd tegen twee Vertegenwoordigers des volks, namelijk de burgers L. Blanc en Caussidière, en zulks wegens medepligtigheid aan de aanslagen van 15 Mei en 23 Junij. Op deze woorden ontstond in de vergadering eene onbeschrijfelijke opschudding. Zij scheen in twee partijen verdeeld, beide even hartstogtelijk en onstuimig. Na eene verwarde discussie, welke door een schrikkelijk geraas gevolgd werd, besloot de vergadering omtrent het verslag der commissie eenvoudig over te gaan tot de orde van den dag. Daarna wordt de dubbele magtiging tot vervolging verleend tegen L. Blanc met 504 tegen 252 en tegen Caussidière, met 477 tegen 268 stemmen. Eene tweede stemming had plaats over het voorgevallene op 23 Junij, doch de magtiging tot vervolging daarover werd geweigerd door 458 tegen 281 stemmen.

Ten opzigte van die stemming laat het dagblad *la Reforme* zich aldus uit:

»Door onze misslagen, onze dwaasheden, onze zwakheden, zekere begoochelingen die later vruchtbaar in zelfverwijt zullen zijn, werken wij allen aan de begrafenis der republiek. De republiek, zie hier na verloop van vijf maanden hare balans: tien duizend man in de gevangenissen, honger onder de menigte, wanhoop in de lagere standen, bekommering overal; de vrijheden aan banden gelegd, de roem afwezig; de poëzij, de schoone kunsten, de verlichting uitgedoofd; eene vergadering die gedeeltelijk uit elkander loopt, een burgerij die zich ergert en lijdt, en tot eenige hoop eene staatsregeling die te midden dier tegenspoeden ontluikt."

— Uit latere berigten blijkt dat die twee burgers in tijds ontsnapt zijn. Geen van beiden waren te vinden, hunne papieren zijn in beslag genomen. Omtrent Caussidières heeft men nog geene bepaalde tijding, maar Louis Blanc heeft zich staande de Vergadering, terwijl Bac, zoo men vermoedt om hem den tijd te geven, het woord had genomen, uit de voeten gemaakt; zijne vrienden hebben hem 3,000 francs ter hand gesteld en hij is naar Engeland gevlugt. (*Zie België.*)

ITALIE.

ROME, 16 Augustus.

Ten gevolge van een' onderschepten brief door Generaal Welden geschreven omtrent zijn' aanval in Bologna, waarin hij zijn oogmerk te kennen gaf tot Rome door te dringen, heeft de Kamer van Afgevaardigden, in hare zitting van den 14den, het volgende besluit genomen: 1°. Dat de Kamer 10 leden benoemen zal, die, in den tijd van 3 dagen, haar alles zullen mededeelen, wat aan het ministerie en de kamers zou kunnen voorgesteld worden, om op eene afdoende en onmiddelijke wijze den algemeenen tegenstand tegen de Oostenrijkers te verzekeren en het welzijn van geheel Italië te bevorderen. 2°. Dat het ministerie zal uitgenoodigd worden, om aan al de Italiaansche regeringen te schrijven, ten einde ze op te roepen, om, na hunne parlementen geraadpleegd te hebben, de beste middelen te gebruiken ter verdediging van Italië en ter verzekering van zijne onafhankelijkheid. — Voorts heeft de Kamer een wetsontwerp aangenomen, waarbij al de Israëliten, in de Pauselijke Staten van den 5den Junij af treden in het volle bezit der burgerregten.

— Te Weenen waren bij het Ministerie van Oorlog berigten ingekomen, dat de Generaal v. Welden eene zamenkomst met de Pauselijke Commissarissen te Rovigo had gehad en de bestaande geschillen waren bijgelegd.

— Venetië was andermaal door voornoemden Generaal opgeëischt en er was wederom een weigerend antwoord gegeven.

— In het programma van het nieuwe Turynsche Ministerie, leest men de de volgende zinsneden: Het Ministerie dat afgetreden is, bevond zich te midden van zeer moeijelijke en droevige gebeurtenissen: het schrikte niet terug en deed een beroep op de wilskracht der natie. Het ministerie, dat het opvolgt, is voornemens, met denzelfden ijver zoo niet met grooter ijver de reorganisatie des legers en de wapening des volks voort te zetten. Het moet den wapenstilstand als een militair feit eerbiedigen; maar het kan daarin geene transitoire daad van staatkunde zien, welke tot grondslag van latere onderhandelingen strekken kon. Daar echter twee mogendheden zich aangeboden hebben, om den oorlog op eene eervolle wijze door bemiddeling te doen eindigen, wil het nieuwe ministerie alles aanwenden, om zulks tot stand te brengen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 26 Augustus.

Tot gisteren zijn hier 142 cholera gevallen voorgekomen, daarvan zijn omstreeks 100 overleden en 20 hersteld, de overige nog onder behandeling.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 22 Augustus.

Sedert eenige weken was het gerucht verspreid, dat de zoogenaamde huisen staatsschat, bestaande in juweelen en andere kostbaarheden, niet meer of slechts gedeeltelijk voorhanden was. Dit gaf aanleiding tot eene volksdemonstratie, waarbij de hulp der militaire magt moest ingeroepen worden. Eene publicatie der Regering heeft de inwoners omtrent deze aangelegenheid gerust gesteld.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 23 Augustus.

Z. M. heeft bij zijne terugkomst alhier besloten, dat de aanhangige vervolgingen tegen drukpers misdrijven sedert den 18den Mei, zullen gestaakt worden.

— Aan den Minister van Binnenlandsche Zaken is een ontwerp van voorloopige regeling der Evangelische kerk overhandigd. waarbij de opheffing van een aantal beperkingen voor de belijders der Evangelische leer verlangd wordt. Er is ook een adres in dien geest aan den Rijksdag gerigt.

— Den 21sten is hier een begin van opstand geweest onder de werklieden, welke niet, dan nadat er bloed gestort was, door kracht van wapenen beteugeld is.

Heden zijn op nieuw onlusten uitgebarsten tusschen de nationale garde en de werklieden, aan welke ook het Akademisch legioen zou deel genomen hebben. Uit de onvolledige berigten blijkt dat er 6 personen gesneuveld en meer dan 70 gewond zijn. De Ministerraad en het Stedelijk bestuur hadden hunne zittingen permanent verklaard.

— Den 18den is de nieuwe Gouverneur van Gallicie te Krakau gekomen, hetgeen thans onder Gallicie behoort. Hij heeft het burgerlijk beheer overgenomen; de stedelijke Raad zal door de burgers zelven worden gekozen; de leendiensten opgeheven en aan de eigenaars schadeloosstelling verstrekt, eene nationale garde georganiseerd en de Poolsche taal als een officiele taal worden gebezigd.

HONGARYE.

De door den Minister van Finantiën aangeboden begrooting voor het laatste halfjaar van 1848, geeft een te kort van 19 millioen florenen. Om in het heerschend geld gebrek te voorzien, is door de Regering op al het goudgeld beslag gelegd en zijn daarvoor banknooten gegeven.

FRANKFORT.

25 Augustus.

De Heer Compes, door den Rijksbestuurder benoemd tot Gezant naar 's Gravenhage, heeft voor die betrekking bedankt.

— Het Parlement heeft in zijne Zitting van gisteren de 11de paragraaf over de godsdienst aangenomen, luidende aldus: Elk Duitscher heeft geheele geloofs- en gewetensvrijheid.

Ook is in die Zitting een voorstel gedaan, om met Oostenrijk ten gunste van de Hongaren te onderhandelen en deze met raad en daad tegen de Kroaten te ondersteunen.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Hervormde gemeenten te Waddinxveen, Vlaardingen, Muiden, Menaldum, en 't Waal en Honswijk, uitgebragte beroepen op DD. W. Francken Az. te Vuursche, H. H. Sluiter te Terwolde, A. A. v. de Kasteele te Zijderveld, G. Flieringa Hz. te Hallum en den Candidaat T. J. v. Griethuyzen Theol. Doct.

'sGRAVENHAGE, 25 Augustus. Ter vervulling der alhier bestaande vacature, heeft de Kerkeraad der Nederd. Geref. gemeente het volgend negental geformeerd: DD. Proes, te Leeuwarden; van Koetsveld, te Schoonhoven; van Hulften, te Nijmegen; van Hoogstraten, te Utrecht; Adama van Scheltema, te Hoorn; Stricker, te Dordrecht; van Harencarspel, te Leeuwarden, Meyboom, te Nijmegen, en Anspach, te Deventer.

ONZE TIJD EN ONS VOLK.

IV. *Vooruitgang.*

Er is niets, waarvan men in de politieke wereld thans meer spreekt dan van *Vooruitgang.* Onlangs werd beweerd dat in ons Vaderland drie par-

tijen zijn, die van stilstand of behoud, die van gematigden en die van snellen vooruitgang. Wij zullen ons wel wachten als verdedigers van zulke *vreemde dingen* op te treden. Er zijn menschen, die zich met den gang der zaken in 't geheel niet bemoeijen. Wij hebben zulks vroeger ten overvloede herinnerd, hoezeer het bijkans overtollig schijnt zulke duidelijke zaken te vermelden. Maar die zich met den gang der zaken bemoeijen en die hun Vaderland waarlijk liefhebben, kunnen niet anders dan vrienden van vooruitgang en van snellen vooruitgang zijn. Het hoofdverschil ligt dus alleen in het denkbeeld van vooruitgang. Hetgeen bij den een vooruitgang heet, noemt de andere, ondergang. Lamartine heeft in zijn bekend Manifest de Republiek als den eenigen redelijken regeringsvorm beschouwd en elke schrede, die nader tot de Republiek brengt, is dus in zijn' geest vooruitgang. Proudhon beschouwt den eigendom als een *usurpatie* en elke berooving van hem, die veel heeft, ten koste van hen, die minder of niets hebben; is dus in zijn' geest vooruitgang. Caussidière, Louis Blanc en Ledru-Rollin, de laatste vooral, hebben tegen de bestaande orde van zaken in Frankrijk en geheel Europa geconspireerd en meenden te werken voor den vooruitgang. Het voorloopig bewind zond als Commissarissen in sommige Fransche Departementen lieden, die van de galeijen waren opgezocht en werkte alzoo aan den vooruitgang. Bij ons geldt de onmiddelijke kiezing in den geest der liberalen als vooruitgang, en de vermeerdering onzer nationale schuld, en de nederlagen in Indië wegen weinig in de meening van hen, die van onze veranderde instellingen eene gouden eeuw verwachten.

Wanneer de Staat een organismus is, dan moet alle waarlijke vooruitgang, welvaart en gezondheid in al de deelen van het groote geheel uitstorten. Zulk een vooruitgang is ontwikkeling; zij geschiedt gestadig en zonder schokken. Zijn wij op den weg van zulk een' vooruitgang? Het is te hopen, dat wanneer nu de gewijzigde grondwet, hoedanig die dan ook zij, is ingevoerd, men zich een weinig meer met de ware belangen van het land zal gaan bemoeijen, met binnenlandsche welvaart, met bevordering van ontzag en achting bij onze naburen, met herstelling van het geschokt crediet en dergelijke belangrijke kleinigheden.

Wij nemen voor eenigen tijd afscheid van het publiek en eindigen met eene latijnsche aanhaling. Elk zal ligt onder zijne vrienden of bekenden iemand hebben, die hem den zin er van kan uitleggen en de dagen, die wij beleven maken deze woorden bijkans zonder vertaling voor elk verstaanbaar.

»Quod si legere aut audire voletis externa, maximas respublicas ab adolescentibus labefactas, a senibus sustentatas et restitutas reperietis.

»*Cedo, qui vestram rempublicam tantam amisistis tam cito?*

»Sic enim percunctantur ut est in Naevii ludo; respondentur et alia et haec in primis:

»*Proveniebant oratores novi, stulti, adolescentuli.*"

Cic. *de Senect.*, Cap. VI.

[De geëerde Inzender ontslaat zich van de vertaling, omdat ieder ligt een' vriend vindt die hem den zin uitlegt. Menig Courantlezer heeft echter zulk een' vriend niet op 't oogenblik bij de hand, zit er dan meê en zegt welligt, had de Courantier ons maar op den weg geholpen. Deze wil nu, al zulke lezers, als zoodanig, voor zijne vrienden houden en hen teregt helpen.

De woorden zijn ontleend uit een boekje van Cicero *over den Ouderdom*. Die Cicero was een man van staat te Rome, omstreeks 50 jaren voor onze tijdrekening. (Zegt niet, gij die 't weet, dat weten we ook wel, maar denkt dat er lezers zijn die 't niet weten). Hij was een republikein, maar niet van de roode republiek; hij was het, omdat hij in een republiek was opgevoed en leefde, eigentlijk was hij wel zoo wat een aristocratisch of behoudend republikein, zoo als menig beroemd staatsman uit de schoonste tijden van ons gemeenebest. Over staat- en zedekundige onderwerpen had hij veel nagedacht en goeds geschreven.

De aangehaalde woorden luiden vertaald aldus:

»Zoo gij de buitenlandsche gebeurtenissen wilt lezen of hooren, zult ge vinden, dat de grootste staten door jongelingen zijn in de war gestuurd, en door bejaarden weder te regt gebragt.

»Zoo wordt in het tooneelstuk van Naevius gevraagd:

»*Hoe hebt ge toch uw' grooten Staat, zeg mij, dus schielijk reeds (verloren?*

waarop onder anderen hoofdzakelijk wordt geantwoord:

»*Omdat een reeks van redenaars, nieuw, dwaas en jong, zich had (doen hooren.*"

Overigens willen wij door deze vertaling te geven, geenzins geacht worden aan de aanhaling onvoorwaardelijk ons zegel te hechten.]

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een ZOON, R. RUTGERS VAN DER LOEFF, geb. VAN DER TUUK.

LEYDEN, 26 Augustus 1848.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON, H. M. J. LA RIVIÈRE, Echtgenoote van

LEYDEN, 27 Augustus 1848. P. C. MERLIJN.

Eenige en tevens Algemeene Kennisgeving.

Voor de menigvuldige blijken van deelneming in onzen Rouw, betuigen wij bij deze onzen vriendelijken dank.

A. VERWEY Bz.

J. VERWEY, — PROPER.

STEDELIJK GYMNASIUM.

De jaarlijksche **Promotie** en **Prijsuitdeeling** onder de Leerlingen van het STEDELIJK GYMNASIUM, zal gehouden worden op Vrijdag den *eersten* September 1848, des namiddags *ten één ure*, in de Stads-Gehoorzaal.

Tot bijwoning dezer plegtigheid worden bij deze uitgenoodigd de Ouders en Betrekkingen der Leerlingen, en al de voorstanders van wetenschap en letterkundige beschaving.

Namens de Curatoren,

De Rector van het Gymnasium

W. H. D. SURINGAR.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, bij opbod op Zaturdag den 16den September, en bij afslag op Zaturdag den 23sten September 1848, beide de dagen des Avonds ten 6 ure, van:

Een hecht, sterk en extra goed onderhouden HUIS en ERF, genaamd: *het Amsterdamsche Schippers Veerhuis*, ingerigt tot **Tapperij**, staande en gelegen te *Leyden*, aan den Ouden Rhijn naast het Amsterdamsche Pakschuiten-Veer, geteekend Wijk VI No. 125. Breeder bij aangeplakte biljetten omschreven. Te aanvaarden 1 November 1848.

Kunnende een gedeelte der Kooppenningen op het pand gevestigd blijven; hetwelk inmiddels *UIT DE HAND TE KOOP* is. Zijnde te bezigtigen daags voor en op den dag der veiling, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, en nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN, te *Leyden*.

Een verouderd gebrek aan den Enkel, door de Holloway's Pillen en Zalf genezen.

De vrouw van den Heer BACHELOR, een Tuinman, die voor 20 jaren in *Hampstead* woonde, was gedurende eenen zeer langen tijd bedlegerig, ten gevolge van een gebrek aan den enkel; de pijnen waren dikwijls ondragelijk; door eene verkeerde behandeling verplaatsten zich de vochten naar het hoofd en andere ligchaamsdeelen, veroorzakende daardoor verschrikkelijke hoofdpijnen, die zoodanigen invloed op haar gestel uitoefenden, dat zij het geheel ondermijnden, zij had zonder eenige baat haar toevlugt tot onderscheidene Geneesheeren genomen, daarna gebruikte zij de **Holloway's Pillen en Zalf**, die haar geheel en al de vorige gezondheid terug gaven.

Te bekomen bij F. E. VAN SANTEN KOLFF, te *Rotterdam*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 28 AUGUSTUS.

			Laagst. koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$44\frac{15}{16}$	$45\frac{1}{16}$	$44\frac{15}{16}$
Dito Certificaten	» 3	»	$52\frac{3}{8}$	$52\frac{1}{2}$	$52\frac{3}{8}$
Dito dito	» 4	»	$69\frac{1}{8}$	$69\frac{1}{4}$	$69\frac{1}{8}$
O. I. Leening	» 4	»			
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	$70\frac{1}{4}$	$70\frac{3}{8}$	
Handel-Maatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»			
Haarlemmermeer	» 5	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»			
Aand. Holl. Spoorweg Maats.					
BELGIE, Certificaten	» $2\frac{1}{2}$	»			
Dito Dito	» $2\frac{1}{2}$	»			
Dito. bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$36\frac{1}{2}$		
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	$8\frac{9}{16}$		
Dito dito Onbep. Stukken	» 5	»			
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$18\frac{7}{16}$	$18\frac{9}{16}$	$18\frac{7}{16}$
Coupons Ardoins			$6\frac{5}{16}$	$6\frac{3}{8}$	
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$18\frac{3}{4}$	$19\frac{1}{4}$	$18\frac{3}{4}$
Dito dito	» 4	»	$19\frac{3}{4}$	$20\frac{1}{8}$	$19\frac{7}{8}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$96\frac{1}{2}$	$97\frac{1}{4}$	$96\frac{7}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$97\frac{1}{2}$	98	$97\frac{3}{4}$
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	$85\frac{1}{4}$	$85\frac{1}{2}$	
Dito bij HOPE	» 4	»	$76\frac{1}{2}$		
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	76		
Certificaten te Hamburg	» 5	»			
Inschrijving in Assign.	» 6	»	$58\frac{1}{2}$		
Certificaten van Dito	» 6	»	$59\frac{1}{2}$		
POLEN, Certificaten	» 4	»	$62\frac{3}{4}$	63	
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300	*f*			
Dito dito	» 500	»	117		
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» »	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5	pCt.			
Idem	» 4	»			
Oblig. Metalliek	» 5	»	$69\frac{1}{8}$	$69\frac{5}{8}$	$69\frac{1}{8}$
Idem	» $2\frac{1}{2}$	»	$36\frac{1}{4}$	$36\frac{7}{16}$	$36\frac{1}{4}$
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500	*f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250	*f*	240		
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 5	pCt.			
BRAZILIE	» 5	»	$72\frac{1}{2}$	$72\frac{3}{4}$	
MEXICO	» 5	»			
AMERIKA	» 6	»			
Dito Bankactiën					
GRIEKENLAND	» 5	»			
VENEZUELA	» $2\frac{1}{2}$	»			

Koers van het Geld: Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3 pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.